

GELUKHEID, VRYHEID, BROEDERSCHAP!
N°. 113.
HAAGSCHE
Vrydag
A^o. 1801.
COURANT.
den 18 September.
HET ZEVLIDE JAAR DER BATAAFSCHE VRYHEID.

BATAAFSCH GEMEENEBEST.

HAG 17 Sept. Na dat zedert eenige dagen alhier talloze geruchten onder het publiek aanwezig waren, omtrent een aanstaande verandering in het Staatsgeheel dezer Republiek, en de echtheid dezer geruchten in zo verre reeds als een algemeene zekerheid bekend was, dat 'er namelijk van wegen 't Uitvoerend Bewind of de meerderheid van deszelfs Leden een demarche zoude gefchieden, om de tegenwoordige Staatsregeling, door een andere te doen vervangen, — wierden 'er in den laatsten avond van den 15 dezer, aan de huizen van de Leden des Vertegenwoordigenden Lighaams van wegen 't Uitvoerend Bewind rondgebracht, een ontwerp van Staatsregeling voor 's Bataafsche Volk, benevens een Proclamatie door 't Uitvoerend Bewind gearresteerd, strekkende om die Staatsregeling aan 't Bataafsche Volk, ter goed- of afkeuring voor te dragen.

In den voormiddag van den 15 op den 16 werden de alhier garnisoen houdende Franfche Troepen, zo Infanterie als Cavallerie opgewekt, en kreegen bevel zich tegens 's morgens (den 16 Sept.) vroegetydig op derzelver loopplaatzen te bevinden. Deze spoedige aanzegging gaf aanleiding tot veelere geruchten. Dan 's morgens gemelde Troepen in de wapenen verscheenen en naar de Maliebaan gemarcheerd zynde, hebben dezelven gedurende eenige uurengroote Evolutien en Exercitien met vuuren, zo uit 't gefchut als klein geweer verricht.

Zitting der Eerste Kamer van Woensdag den 16 Sept.

Na het afhandelen van eenige ingekomene stukken, zegt de President ontvangen te hebben een Misfiv van 't Uitvoerend Bewind, welke hy van eenen gewigtigen inhoud oordeelde, waarom hy vooraf de Naamlyst der Leden zoude aflezen. Dit geschied zynde, wordt gelezen een Misfiv van 't Uitvoerend Bewind, daar by uit hoofde van 't verwerpen van deszelfs voordragt in de Maand Maart jongstl. gedaan, strekkende tot een vervroegde herziening der Staatsregeling; als mede op grond, dat het Bewind dagelyks meer en meer ondervondt, dat de tegenwoordige Staatsregeling niet in staat was 't duurzaam geluk des Bataafschen Volks te bevestigen; en eindelyk doordien een talryke Vergadering niet gefchikt was, om over een Staatsregeling te beraadslagen, kenniggeevende dat hetzelve Bewind, hadt goedgevonden een Proclamatie aan 't Bataafsche Volk te arresteeren ten geleide van een ontwerp van Staatsregeling, om aan hetzelve ter goed- of afkeuring te worden voorgedragen. Vertrouwende 't Bewind, dat de Vergadering in deze demarche zoude beruften, en alzo de Misfiv en Bylagen aannemen voor Notificatie.

(Zynde de Bylagen: 1. het ontwerp van Staatsregeling, waar van wy het Lot zullen afwachten, om hetzelve onze Lezers mede te deelen, en 2.

De Proclamatie van een zeer groote uitgebreidheid zynde; is strekkende om te bewyzen de ongenoezaamheid van de tegenwoordige Staatsregeling tot heil van het Volk, als mede de overlying waar mede dezelve is daargesteldt; vervolgens zegt het Bewind:

„Zo lang derhalven de loop der zaken in Europa, aan de Aanhangers of Voorstanders van het Huis van Orange de minste hoop kon doen koesteren, om eenmaal hunne verjaarde wenschen vervuld te zien, konden wy genen gunstigen uitflag onzer pogingen, engeenen algemeenen byval verwagten; doch thans, daar dit gewigtig vraagstuk voor altyd is opgelost, en hetvoor uitgemakt kan worden gehouden, dat het herstel van het Stadhouderfchap niet meer tot de staatkunde van eenig Europefch Kabinet behoort; — thans hebben wy gemeend eenen fap niet langer te mogen vertragen, waarvan het uiftel, even zeer onze bedoelingen zou doen mislukken, als hetzelve, voor de algemeene belangen, fchadelijk zou kunnen zyn; thans achten wy ons gelukkig, niet meer tot een enkele party, maar tot het geheele Volk van Nederland te kunnen fpreken, en onder hetzelve ook dezuiken te tellen, die, door blinden yver gedreven, of door vooroordeel misleid, tot nu toe, het Vaderland, buiten het Vaderland, hebben gezien; doch welke des niettegenftaande, in 'dit Vaderland, in hunne Perfoonen en Eigendommen, veiligheid en befcherming hebben gevonden.”

Het Bewind zegt vaders dat het huis van Oostmryk ons erkent heeft, en de Staatkundige betrekkingen met Rusland vernieuwt zyn, zo dat binnen kort een Gezant van dat Hof, even als van zo vele andere geallieerde en vriend-nabuurige Mogendheden alhier verwacht wordt; hetzelve maakt melding van het jongst met Frankryk aangegaan verdrag, van de vermindering der Troepes, waar uit onze onafhankelykheid te meer betoogt wordt; en zegt vaders dat men de Bataafsche Natie by eenen algemeenen Vrede, niet eenen minderen rang moet laten neemen, dan waarop zy door haare opoffering aanspraak heeft, alleen daarom, om dat men huiverig zoude zyn met een Gouvernament te handelen het welk over anderhalf jaar door de herziening plaats zoude kunnen maaken voor eenen staat van onzekerheid.

Het Bewind erinnert het voorgevallene voor zes maanden met een voorgefelde vervroegde herzieninge, en de noodzakelykheid eener verandering bevroedende, zegt hetzelve vaders: „De verzekering te hebben, dat hetzelve (ontwerp van Staatsregeling) „in zyne hoofdtrekken, by onzen natuurlyken Bondgenoot welgevallig is; — maar wy hebben ook „niet gearzeld een fap verder te doen en dit Plan aan de „goed- of afkeuring van 't Bataafsche Volk aan te bieden; „van welk Beftuit wy tevens aan de beide Kamers van 't Vertegenwoordigend Lighaam hebben kennis gegeven.”

Het Bewind alles met orde en regelmatigheid willende doen afloopen heeft vastgefteld:

1. Dat in alle Gemeenten de Proclamatie en ontwerp van Staatsregeling ter viffe gelegd zullen worden.

2. Dat met den 1 October aanftaande 'er Registers zullen angelegt worden, waar by elk Burger volgens de tegenwoordige Conftitutie niet uitgedoten zynde, zyn ftem met JA of NEEN kan uitbrengen.

En 3. Dat de hier van te formeeren Lysten van 6 October, voor of op den 15 aan het Bewind zullen moeten ingezonden worden, met de Lysten der apparente ftemgerechtigden, en zullen de zodanigen, welke huanq ftemmen niet hebben uit-

gebracht, geacht worden, het ontwerp van Staatsregeling te hebben aangenomen.

Gelastende het Bewind aan de Departementale Beftuuren ten spoedigfte te zorgen dat hier aan worde voldaan enz.)

Voorts deedt de President nog voorlezen, de volgende Misfiv:

(Vervolg op de kant van deeze Bladz.)

* * DEN HAEG 17 Sept. Het Genootfchap tot verdediging van den Christelyken Godsdienst hielt hier heden deszelfs Algemeene Vergadering. De Aenfpraak gefchiedde door den Heer Johannes Bernardus Noordink, Theol. Doct. Pred. in den Haag, over de vraag, hebben de werkzaamheden van deeze Maetschappij in de daed iet bygedraegen, om de Zaek van het Christendom te bevestigen en te verdedigen?

Eene gouden Eereprys is toegewezen aan Johannes Anthony Lotze, Pred. te Maertensdyk by Utrecht, als Schryver van een wederlegging van 't gevoelen dergeenen, die voorgeeven, dat de Apostelen in sommige wezenlyke flukken van de leere hun Meesters aengaende den weg der Zaligheid, zyn afgeweken, en flegts hunne eigene denkbeelden daeromtrent waar in de een van den anderen zelfs verschilde hebben voorgedragen — onder de fpreuk: wie u hoort, hoort my enz.

Van een andere Verhandeling over dezelfde ftoffe geteekend: Indien zy myn woord bewaard hebben, zy zullen ook het uwe bewaaren, zal als een accessit, by wyze van Bylagen gebruik worden gemaakt, waarom de Schryver verzogt wordt zynen naam voor den eerften November te melden, in welk geval hem een Zilveren Medaille zal worden gefchonken.

Ook is een gouden Eereprys toegelegd aan J. H. Reenenboogen S^t. Theol. Doct. Hift. Eccl. & Exeg. Bibl. Profefor ord. te Franeker, wegens een Verhandeling over de vraag: zyn 'er gegronde redenen om vast te fteflen, dat 'er in de begrippen der menfchen omtrent het wezenlyke der voornaemfte waarheden van 't Christendom van tyd tot tyd verandering behoort te komen enz.? met de fpreuk: ziet dan toe, dat niet het licht, het welk in u is, duisternis zy.

Drie verhandeligen over het Locale des H. S. geteekend, de een: Jesus Christus is enz. Heb. 13: 8. de andere: gaet dan heen, onderwyft enz. de derde: laet af, want indien enz. Gamaliel, zullen door een bekwaame hand tot een geheel gemaakt worden, zullende de Schryvers elke een Zilveren Medaille bekomen.

Eene Verhandeling over de beste inrichting voor den Huislyken Godsdienst, onder de fpreuk: vermaant maikanderen alle dagen enz. is met een Zilveren Medaille bekroond, waar van de Schryver is Samuel Kam, Pred. te Berkel.

Gelyk ook aan Fokko Liefsting Pred. te Rauwerd en Eernfum als opteller van een Verhandeling, betiteld: de eere van Mozes, Jehova en Jesus Christus gehandhaeft, tegen de Philofophifche onderzoeeking, met het Symbolum, zoo iemand wit deszelfs wille doen, die zal van deeze Leere enz. Jesus.

De op nieuw uitgefchrevene Vragen zullen eerlang aan 't algemeen in een Programma worden voorgefteld.

* * Heden avond circa elf uuren, overleed tot onze innigfte droefheid door een zwaare Stuipt, ons eenigst Dochtertje JOHANNA DOROTHEA VAN STRAATEN, oud 11 maanden.

DEN HAAG, J. VAN STRAATEN,
15 Septemb. 1801. J. D. VAN STRAATEN,
Geb. VAN KLEEF.

* * Heden morgen ten tien uuren wierdt alhier, tot myne innige finarte, myne tedetgeliefden eenigen Zoon PAULUS BOOGAERT, in den ouderdom van vyf-en-twintig jaaren, door een inflammatie op de Borst uit myne liefde armen gerukt.

Wat Ouders en Nabestaanden door dit verlies lyden, van een Jongeling, in welke wy ons vleiden, de vreugde onzes levens, en de steun van onzen ouderdom, en van onze Familie te zullen vinden; dit ontwaart ieder die gevoelen heeft.

IN DEN HAAG, N. M. BOOGAERT VAN ALBLAS-
den 17 Septemb. 1801. SERDAM.

* * DE RAAD DER ASIATISCHE BEZITTINGEN EN ETABLISSEMENTEN adverteert; Eerftelyk, dat met den 15 der maand October eerstkomende, des Maandags tot Vrydag op de gewoone tyden by de Respective Comptoirs zullen worden betaald de nog onvoldane Interessen, verschenen tot het jaar 1798 ingefloten; en dat ook van dien tyd af tegen Contanten zullen worden ingetrokken de Declaratoiren van Interest, waar van in de vrywillige Negotiatie van den 20 February 1801 geen emplot gemaakt is; —

Ten andere, dat met den 15de der maand October tot den laaftten der maand November dezes Jaars des Maandags tot Vrydag op de gewoone tyden by de Respective Comptoirs zullen worden aangenomen de Obligatiën uit de Lottery Negotiatie, gearresteerd den 23 July 1790; om dezelven op de Registers te royeren, en het royement op de Obligatiën te plaatfen, ten einde de Converse te obtineren, in gevolge de Advertentie van den Agent van Finantiën van den 28 Augustus laaftl.; —

En ten derde, — dat met de maand November dezes Jaars, des Maandags tot Vrydag op de gewoone tyden voor Deszelfs Ontvanger ter voldoening van Interessen, welke op de Recepsien en Obligatiën worden afgefchreven, verschenen in 1799, tegen Quitantiën zullen worden afgegeeven Declaratoiren, employabel in den tweeden termyn der 2 pCts Heffing op de Bezittingen, gearresteerd door het Vertegenwoordigend Lighaam den 19de Juny 1801.

En dat de Interessen van die Recepsien en Obligatiën, welke by de Comptoirs Middelburg, Delft, Rotterdam, Hoorn en Enkhuizen, zyn gedomilleerd, zullen worden betaald met Interest Recepsien op den Ontvanger, ten einde daar voor Declaratoiren, employabel als boven, by Denzelven te erlangen.

AMSTELDAM Ter Ordonnantie van den Raad voorn.
16 September 1801. SMISSAERT.

volgende eed en plicht te handhaven, dan myne ftem in de Vergadering uit te brengen, aantekening te doen tegen de besluiten, tot welke ik oordeel, plichts of eedshalven, niet te mogen concurreren; daar echter dergelyke aantekeningen niet kunnen baaten, om inconstitutieele besluiten tegen te gaan wanneer 'er zulke, gelyk in het onderhavig geval, door de meerderheid genomen worden, oordeel ik, als zynde een tegereend Lid van een der hoegtegeconfitueerde magten, myne, zoo ik meen, regmatige klagen, tegen een dergelyke inconstitutieele handelwyze der meerderheid, in 't fchoot te moeten fterten, aan 't wysheid overlatende, welke maatregelen in deeze ten nute van den Lande zullen kunnen of moeten worden genomen.”

Met een benepen hart zie ik den fchok te gmoet, die kan zy door 't wysheid niet gekeerd worden, ftaat te gefchieden. Bezef van plicht, liefde voor myn Vaderland, gezetheid om den eenmaal bezwooren Eed gefand te doen, zo lang het Bataafsche Volk my daar van niet zal hebben ontfangen; met te verklaren, dat het thans een verbeterde Conftitutie op de kant van de tweede Bladz. 1.

Men konen, dan door een byzondere Wet van het Vertegenwoordigend Lighaam: — (§. 28.) Het Uitv. Bewind mag derhalven, het zy met eerbied gezegd, zonder voorafgaand Decreet van het Vertegenwoordigend Lighaam, zodanige oproeping niet doen, en gevolgelyk ook niet, (ten minften, indien men niet met woorden speelt) een oproeping, waar door het Volk eenige Staatkundige Magt uitoeffend, en die, in effekte, de famenkomst in Grondvergaderingen vangt, al mogt al eens, (immers des neen) een dergelyke Magt buiten de Grondvergaderingen worden uigeoeffend. Eene zodanige oproeping door het Bewind alleen is derhalven geheel wederrechtelyk en vernietigd de Magt aan 't Vertegenwoordigend Lighaam.

Wyslyk, in der daad, heeft de Staatsregeling gewild, dat een zoo gewigtig zaak niet zoude mogen gefchieden dan met concurrentie van de beide Hoogtegeconfitueerde Magten; de gevolgen die het tegendeel zouden hebben, of immers kunnen hebben, vallen in het oog.”

Daar ik nu, als individueel Perfoon, geen ander wettig middel bezit om de Staatsregeling, naar myn vermogen, en

neel, enwettig, ftrydende met de Magt, door de Staatsregeling aan 't Vertegenwoordigend Lighaam, en gevolgelyk van geen de minfte of geringfte verbindende kragt te zyn voor de individuele Ingezetenen der Republiek, of voor de Geconfitueerde Magten, in dezelve Proclamatie geconcentreerd.”

De redenen van dit myn gevoelen, zyn kerdelyk deezen: „De tegenwoordige Staatsregeling behoort hare kragt en moet tot richtfnoer onzer daaden ftrekken, zoo lang het Volk, daar toe weinig opteroepen, dezelve niet heeft gebroegerd. Alle flappen derhalven, welke met de vormen, door de Staatsregeling voorgefchreeven, vierkamt ftryden, zyn by my ticonfitutieel.”

De Staatsregeling nu gebied (Art. 13 der Grondbeginfelen) dat de Burgers hunne Staatkundige Rechten zullen uitoefenen. — Alle oproepingen der Burgers, om die Rechten uitoefenen buiten de Grondvergaderingen, zyn gevolgelyk inconfitutieel: en de Magt, om zulks te doen, is nergens aan het Bewind toegekend.”

De Grondvergaderingen mogen, buiten de gevallen door de Staatsregeling zelve bepaald, niet worden opgeroepen, of

„Ik vindt my verpligt tot 't. kam te brengen, niet zo zeer dat heden in de Vergadering van het Uitvoerend Bewind, by refumite, een Proclamatie is gearresteerd, ten einde het Bataafsche Volk opteroepen, om in het begin van October aanftaande zyne ftem uittebrengen, voor of tegen een nieuw Plan van Conftitutie, dat aan hetzelve wordt voorgedragen, en beklagende verder de wyze waar op de ftemmen zullen worden ingewonnen en gecomputeerd: dit allen immers zal 't officieel worden bekend gemaakt; als wel, dat dezelve Proclamatie is gearresteerd door de meerderheid van het Bewind, dat ik my tegen dezelve heb gedeclareerd en dat ik daar van zal laten doen behoortlyke aantekening, vermits, ik, onder verbetering, gemelde Proclamatie houde voor Anticonfitutieel.”

J. H. VAN SWINDEN, Lid van het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek.

A A

HET VERTEGENWOORDIGEND LIGHAAM VAN HET BATAAFSCHE VOLK.

Burgers Vertegenwoordigers!

„Ik vindt my verpligt tot 't. kam te brengen, niet zo zeer dat heden in de Vergadering van het Uitvoerend Bewind, by refumite, een Proclamatie is gearresteerd, ten einde het Bataafsche Volk opteroepen, om in het begin van October aanftaande zyne ftem uittebrengen, voor of tegen een nieuw Plan van Conftitutie, dat aan hetzelve wordt voorgedragen, en beklagende verder de wyze waar op de ftemmen zullen worden ingewonnen en gecomputeerd: dit allen immers zal 't officieel worden bekend gemaakt; als wel, dat dezelve Proclamatie is gearresteerd door de meerderheid van het Bewind, dat ik my tegen dezelve heb gedeclareerd en dat ik daar van zal laten doen behoortlyke aantekening, vermits, ik, onder verbetering, gemelde Proclamatie houde voor Anticonfitutieel.”

J. H. VAN SWINDEN, Lid van het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek.

A A

HET VERTEGENWOORDIGEND LIGHAAM VAN HET BATAAFSCHE VOLK.

Burgers Vertegenwoordigers!

„Ik vindt my verpligt tot 't. kam te brengen, niet zo zeer dat heden in de Vergadering van het Uitvoerend Bewind, by refumite, een Proclamatie is gearresteerd, ten einde het Bataafsche Volk opteroepen, om in het begin van October aanftaande zyne ftem uittebrengen, voor of tegen een nieuw Plan van Conftitutie, dat aan hetzelve wordt voorgedragen, en beklagende verder de wyze waar op de ftemmen zullen worden ingewonnen en gecomputeerd: dit allen immers zal 't officieel worden bekend gemaakt; als wel, dat dezelve Proclamatie is gearresteerd door de meerderheid van het Bewind, dat ik my tegen dezelve heb gedeclareerd en dat ik daar van zal laten doen behoortlyke aantekening, vermits, ik, onder verbetering, gemelde Proclamatie houde voor Anticonfitutieel.”

J. H. VAN SWINDEN, Lid van het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek.

A A

HET VERTEGENWOORDIGEND LIGHAAM VAN HET BATAAFSCHE VOLK.

Burgers Vertegenwoordigers!

„Ik vindt my verpligt tot 't. kam te brengen, niet zo zeer dat heden in de Vergadering van het Uitvoerend Bewind, by refumite, een Proclamatie is gearresteerd, ten einde het Bataafsche Volk opteroepen, om in het begin van October aanftaande zyne ftem uittebrengen, voor of tegen een nieuw Plan van Conftitutie, dat aan hetzelve wordt voorgedragen, en beklagende verder de wyze waar op de ftemmen zullen worden ingewonnen en gecomputeerd: dit allen immers zal 't officieel worden bekend gemaakt; als wel, dat dezelve Proclamatie is gearresteerd door de meerderheid van het Bewind, dat ik my tegen dezelve heb gedeclareerd en dat ik daar van zal laten doen behoortlyke aantekening, vermits, ik, onder verbetering, gemelde Proclamatie houde voor Anticonfitutieel.”

J. H. VAN SWINDEN, Lid van het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek.

A A

HET VERTEGENWOORDIGEND LIGHAAM VAN HET BATAAFSCHE VOLK.

Burgers Vertegenwoordigers!

